

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Specvlvm Magnvm Episcoporum, Canonicorum, Sacerdotvm Et aliorum Clericorum omnium tam Secularium quam Religiosorum

Tympe, Matthäus

[Köln], 1614

7. Beneficia Ecclesiastica plura nolle acceptare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51447](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51447)

Tanta e-
rat gloria
rerum Ec-
clesiastica-
rum ut no-
bilissimi
Decurio-
nes cupe-
rent in cle-
rum ad-
scribi.

non religionis amore, sed ut ea amplissima poti-
rentur immunitate, sese ad clerum transferent.
Quamobrem cū videret Constantinus eiusmodi
homines ex religione quæstum quærere, nec
recto pede (Gal. 2.) ingredi in Euangelium veri-
tat s, legem sanxit qua prohiberet eiusmodi cu-
riis obligatos, vitandi oneris causa ad clericatum
confugere. Idem edictum reperit An. 326. idque
his verbis concludit: *Opulentos seculi necessitate
subire oportet, pauperes Ecclesiarum diuitiis sustentari.*
Utinam pecuniæ inhiantes tanquam faci inuti-
les iusta repulsa à melle Dataria Apostolica ac-
cerentur.

SIGNVM VII.

*Beneficia Ecclesiastica seu sacerdotia plu-
ra nolle occupare.*

Platina.

1. Calistus III. Pont. dum Episcopus esset
Cardinalis beneficium aliquod in com-
mendatione nunquam acceptauit dicens se
sponsa & quidem virgine contentum esse,
est, Ecclesia Valentina.

2. de Confid.

Bernar. ad

Rubertum:

Quid tibi

blandiris

de dispensa

tione cuius

conscientia

uenetur di-

uina sen-

sia ligata.

2. S. Bernar. Eugenio Pontifici scribens: *Nu-
sum, inquit, tam rudis ut ignorem vos positos dispen-
satores, sed in edificationem non in destructionem: *ne-
cessitas urget excusabilis est dispensatio, vbi vtilitas
prouocat dispensatio laudabilis est, vtilitas dico com-
munis non propria. Nam cum nihil horum est non pla-
fidelis dispensatio, sed crudelis dissipatio est.**

Ex his Diui Bernhardi, verbis Thomæ

Campegius Episcopus Feltrensis in tractatu suo de pluralitate beneficiorum infert: Ne sibi dispensati blandiantur propter superioris auctoritatem quoniam etsi curi sint quoad militantem Ecclesiam ne desuper molestentur & ne poenas incidant iuris positivi, non tamen ipsi, nec dispensans tanquam infidelis dispensator curi sunt in foro conscientiae, hinc D. Albertus cuidam Canonico Coloniae redeunti ex curia cum dispensi. Poteras ire in infernum sine licentia, nunc ibi cum dispensi. (in plur. benef.)

3. An. Christ. 1238. Lutetiae disputatum fuit auctore Gulielmo Episcopo de plura sacerdotia obtinentibus, & tandem decretum determinatum ac constitutum, ut nemo nisi vni praesertim nisi lethali noxa se vellet obstringere, seu neminem sine periculo peccati mortalis duo beneficia posse tenere, quorum alterum sufficit ad sustentationem.

4. Scribunt contra pluralitatem beneficiorum Calixtus, item Dionysius Carthusius, Guilielmus Perardus (vel de petra alta) Episcopus Lugdunensis in summa virt. & vit. to. 2. tract. 4. de auaritia, c. 11. & multi alii. Prohibet eandem concilium Tridentinum sess. 24. cap. 17. quod utinam Clerici aureis litteris describerent & obseruarent. Recte enim Picus mirad. in ep. Magna insania Evangelio non credere, cuius veritatem sanguis martyrum clamat, Apostolica resonant voces, prodigia probant, ratio confirmat, mundus recusat, elementa loquuntur, daemones confitentur. Sed longe maior insania est, si de Evangelij veritate non dubitas, vivere tamen quasi de eius falsitate non dubitas.

V. Langbo-
crucium de
vita & ho.
eccl. li. 4. c.
26.

Annal
Francorū.

Nauclerus.

S. Ber. Qui
non unus
sed plures
in benefi-
ciis est, non
unus sed
plures erit
in suppli-
ciis.

5. Contra eandem ambitiosam plurium beneficiorum cupiditatem militant hæ rationes
 1. ipsa cupiditas & affectus habendi plura est peccatum. Esaie enim 5. dicitur: *Va qui conuergis domum ad domum, & agrum agro cepulato*
Cum infer &c. nunquid habitabitis vos soli in medio terra? quo
nus eorum modo ergo non erit vix eis qui accumulunt beneficia
animas ab neficia beneficiis, & coniungunt dignitates ad
forbebit, dignitates, & copulant etiam more auarorum
plura de- negotiatorum minimas modicasque præben
siderare ces das maximis, ac si ipsi soli in medio Ecclesie
sabunt. viuere ac dominari deberent? Sanct. Chrysostomus
 ait: *bo. 14. in* *Nullum malum Deus fecit, sed omnia vasa*
ep. 1. ad *bona, quoniam bona etiam sunt pecunia, sed non*
Cor. *dandum si in eos qui possident dominatum non ob
 neant. Neque enim bona est lux illa qua non delet ten
 bras, sed eas auget. Neque eas dixerim diuitias qua
 pertatem non adimunt sed augent. Quare non sunt
 lum diuitie, sed pauper animus qui diuitias conuertit
 Rom. 12. paupertatem. 2. Est contra ius naturæ, quod vnus
 1. Cor. 12. membrum habeat locum in diuersis corporibus
 Eph. 4. ergo vnus Ecclesie minister in diuersis Ecclesie
 membrum esse nequit. 3. Eidem iuri naturaliter
 pugnat quod caput vnus corporis sit membrum
 alterius, ergo prælatus vel caput vnus Ecclesie
 non potest esse manus, id est canonicus vel ca
 tor in alia. 4. Nihil magis natura abhorret
 quam monstrum: at res monstruosa est, cum
 qui in vna Ecclesia debebat esse caput, vel
 culus, residet & officium explet in alia, atque
 priore in priuat capite, cum eodem tempo
 in diuersis locis esse non possit. 5. Ius Pontificis*

cum seu Iura Canonica passim prohibent plu-
 ralitatem beneficiorum, capite Sanctorum di-
 stinctione septuagesima, & quaestione prima
 capite Clericus, &c. 6. Ius Caesareum seu le-
 ges civiles improbant ut quis duas militiae pra-
 fecturas simul habeat. (qui militare non pos-
 sunt, l. his quidem, &c.) 7. Quid rationi na-
 turali magis aduersum quam unum varia Ec-
 clesiae stipendia in variis & distantibus saepe lo-
 cis, & quibus varia incumbunt onera in se su-
 scipere? Cum nulla Resp. humana suos iudi-
 ces, consules & alios officarios stipendiis in
 absentia frui & vagari permittrat, & nullus in
 sua quantumvis ampla & ditissima domo uni
 ministro absentis salaria plurimum persoluat cur
 sola domus Dei, Ecclesia Sancta, suo priuatur
 ministerio? Cur per hanc inordinationem
 multorum alit accipitres, educat canes, saginat
 equos, nutrit lenones ac adultores patrimonio
 Christi dilectissimi sui sponsi quos flagellis,
 alapis, effusione sanguinis acquiunt? 8. Mul-
 ta ex hac pluralitat. benefic. s. quantur incom-
 moda & absurda: Unus qui vix unicum offi-
 cium (propter quod datur beneficium) potest
 perficere nec rebus eius necessariam curam
 impendere, plurimorum sibi vendicat stipen-
 dia, quae multis literalis, vitae puritate ac bonae
 fame testimonio pollentibus viris abunde pos-
 set sufficere, si aequa fieret distributio. 2. Qui
 in diuersis distantibusque locis possident bene-
 ficia, eos necesse est vagari & saepe us huc atq;
 illuc discurrere, redire colligere, negotia, procurare

*In vet. test.
 leuita qui
 capiebat in
 Bethlehenn
 non pote-
 rat capere
 in Hierusa-
 lem.*

*Cultus di-
uinus po-
tius erat
augendus.*

nunc hic nunc illic aliquo tempore residere, qui
diuagationem corporis sequitur morum dilu-
lutio & animi inconstantia. 3. Deus priuatum
debito cultu, & obsequio quod sibi à pluribus
impedendum erat. 4. Numerus ministrorum
Dei Ecclesie minuitur, dum idem plura occu-
pat ministeria, sicut autem cœlum ornant stelle
sic Ecclesiam splendidiorem reddunt persone di-
uini ministerium puto corde, morum grati-
tate, animi alacritate, ac mentis deuotione, non
non voce exequentes & fructus labiorum suo-
rum altissimo reddentes. 5. Detrahitur honor
& commodis Ecclesiarum. 6. Hospitalitas debi-
ta non obseruatur. 7. Iura & libertates Ecclesie
rum perduntur & negliguntur. 8. Ruinis paten-
t edificia quæ magnificentia maiorum extru-
ta. 9. Cura animarum negligitur. 10. Viti-
orum sibi fomentum præbetur. 11. Voluntas testi-
torum & fundatorum defraudatur, seu, sicut
uorum multi quibus hæc stipendia distribu-
berent condignis præmijs seu sustentationis
stipendijs, ita defuncti suis suffragijs & ipsi fun-
datores subsidijs à se intentis priuantur atque
ratione violatur iustitia, frangitur fides, com-
mittitur fraus, animæ defunctorum à pœnis
dius liberantur, à cœli gaudijs diutius suspen-
duntur, ac per hoc tota cœlestis curia lætitia
de eorum habent præsentia, spoliatur. 12. Multi-
gna hinc oriuntur scandala, cum multi patrimo-
nio pauperis Christi impinguantur, incrassantur
dilatantur.

S. Antonius ait: Querere aut etiam recipere

male plura beneficia quam Cardinalis status, vel necessitas, vel decencia exigat, peccatum esse, propterea quod hoc nihil sit aliud quam auferre iis qui egent, imo non modo venari superfluas opes, sed etiam oblatas admittere putat esse culpam.

Aluarius Pelargus ait peccari à Cardinalibus cū nimis dilatant redditus occupantes multa beneficia, deuorantes stipendia multorum ministrorum. Quod enim multorum esse debet vni non est accumulandum, licet quo quisque altiori in statu est eo maioris illi sumptus sint concedendi.

S. Hieron. in c. 22. Eccl. asserit eos auare sectari sacra, qui nequaquā illo sunt cōsenti, qui seruiūt altari viuunt de altari, sed postquam ad ministerium Dei accesserint Cresci diuitias congregant.

Paulus Curtesius iustum volumen de Cardinalatu scripsit ad Iulium II. in illo inter cætera collegit viginti rationes cur omnium Cardinalium redditus debeant esse æquales. Quisnam autem modus Clericorum redditibus statui debeat relinquendum est sapientum arbitrio qui tum dignitate tum dignitatis oneribus perpensis id æquilibrium atque decernant. Tantum illud maneat abundantiam quæ iustos & rectos limites excedat peccatum esse.

Eheu quam multi sunt qui licet multis beneficiis Ecclesiasticis sint non ornati, sed onusti, ut adeo tamen magno ære alieno obruti sunt, ut collati cum ijs qui vnico beneficio sunt contenti pauperrimi, miserissimi, & mēdicitati proximi mihi esse videantur. Cum aliquando vnum ex huius-

p. 3. tit. 21. c. 2.

Natura paucis est contenta. Tim. 6. habetes alim. etc.

2. de planctu Eccl. 6. 16.

V. Theatrū vind. diuina.

lib. 2.

huiusmodi Metaphysico hominum genere amice hortarer vel potius ab ipso peterem, vt ratione opimi q̄ possidebat sacerdotij (si nollet propter alia tua beneficia & officia) ad minimum diebus dominicis rem diuinam vellet peragere, adderemque, me, cum idem sacerdotium per alio me infcio & inuito pro me Romæ esset impetratum, omnium primo quaesuisse & legisse fundationem istius beneficij, cumque ex ea didicissem me illud sine vulneribus consciētiae obtinere posse, Bullam, vt vocant, summi pontificis ab omni mora Dominis qui eam impetrarant retinuisse (licet monitus essem vt aliquem ex cognatis eo beneficio ornarem) doleo, & ex animo doleo, tum sacerdotem Dei altissimi mihi laico nihil aliud respondisse quam, fundationis istius litteras esse antiquas. Nam si antiquæ, certe illis satisfaciendum est, non enim propterea, sunt antiquatæ.

SIGNVM VIII.

Ad beneficia Ecclesiastica indignos non promouere.

v. locum de ordinib. sacris. **M**ilites qui parati sunt ad omnia bella, non dijudicant sintne iusta & ratione suscepta peccant, sic & illi qui ad honores, ad gradus ad ecclesiastica beneficia promouent indignos, eos de quibus non satis eis constat an sint digni. Quod enim per se iniustum est, tum multo est iniustius cum alij digniores excluduntur.